

Torolf Elster da han fylte 90 år i mai 2001.

FOTO: ROLF ØHMAN

med bismak

sen, Daniels løse mor og fraværende far, men aller sterkest er forholdet til bluesartisten Greyhound fra Nigeria, som bor rett over en homsesauna.

Arealene er små, konfliktene av den stillfarne typen, men det er når sangeren Øystein Wingaard Wolf tar pennen og komprimerer og gjøgler at romanen virkelig svinger.

«Jeg er Daniel. Jeg kan spille blues så veggene rister helt nede i West Pier og gullkrone danser i ÓBriens munn.»

Arr. Innvendingen er at fortelleren og hans demoner, den bipolare lidelsen, moren og faren, gir fra seg for mye av scenen til bipersonene. Daniel skyver sin virkelighet inn i sangene slik at den blir til å leve med, men hans kontroll og medisinsløse selvinnsikt står ikke alltid til troende når det er snakk om åtte tvangsinnleggelses på fire år.

De korte kapitlene er flotte lesestykker, med både poetisk og musikalsk ettersmak, men som roman mangler den hel-

heten. Slik kan det også være med bluesens utsnitt av verden. Det gynger og arrer, men Wingaard Wolf burde våget å la det smelle skikkelig iblant.

Nippe. Jeg er sikker på at jeg kommer til å ta frem denne boken gjennom sommeren, bla i den, lese litt og spille Louisiana Reds «I'm a Roaming Stranger». Romanen er ypperlig til slik bruk.

VIDAR KVALSHAUG

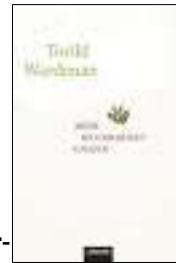
Poesi og vitenskap

Bok poesi

Torild Wardenær
Mens higgsbosonet gnager

Aschehoug

Alt annet enn elementært om elementærpartikler.

Torild Wardenær, som debuterte i 1994, har med årets bok, *Mens Higgsbosonet gnager*, gitt ut åtte diktsamlinger. Hun er fra Stavanger, og etter nettopp å ha vært på en overveldende Kaisers Orchestra-konsert i Tromsø, tenkte jeg at «higgsbosonet» sikkert er et Rogalandsuttrykk jeg ikke kjenner.

Ikke observert. Men det viste det seg da å ikke være. Det er en elementærpartikkel oppkalt etter fysikeren Peter Higgs. En partikkel som ikke er observert ennå, men som skal forklare hvordan materie er koblet sammen. Altså en tenkt partikkel. Det er et godt utgangspunkt for et poetisk prosjekt. Særlig når jeg oppdager, etter å ha lett litt på internett, at denne partikkelen også kalles gudepartikkelen. Om det er av tilhengere eller motstandere vites ikke.

Gudepartikkelen. Uansett ser man i denne gudepartikkelen linjen til Wardenærs tidligere diktsamlinger, der hun har skrevet om halvgyder og gudinner. I et dikt i *Titanporten*, fra 2001, ytrer poeten følgende: «Jeg er i verdensriktet nå, er midt mellom middelalderen og år tre tusen / det er en fin tid.» Diktjeget hos Wardenær trekker opp de helt store lerreter, og utsetter seg for alle slags erfaringer.

For en akademiker er følgende utsagn i årets samling verdt å samle på, kanskje henge på

kontorveggen: «Vakrere kan det ikke bli, / mer vitenskapelig kan det ikke bli.»

Hvordan beskrive noe som aldri er observert? Her er Wardenærs forsøk: Higgsbosonet er «ikke ulikt en alvetann, gnager på det meste det kommer over». Usynlig partikkel og alvetann danner en fin metafor. Men poeten ferdes også i det synliges univers, selv har jeg sans for de mange fuglediktene, for eksempel grankorsnebben som «tsjyk'er og gipp'er over drattende kongler». Men også månen, som for anledningen har en «farget stjert».

Språket eksperimenteres det også med, et ord som «arvestykke» er utgangspunkt for en rekke nylaginger av ord ved oppdeling og omstokking av bokstavene, ja, rundt to og et halvt tusen nye ord må det være på disse sidene som springer ut av språkmaskinen hun setter i gang. Det ser visuelt flott ut, men slike eksperimenter har man egentlig sett før, jf. hvordan Jan Erik Vold lot sin diktsamling av 1966 bestå av stadig nye kombinasjoner av bare fem ord: blikket – du – fanger – ikke – meg. Figurdigtene til Wardenær minner også om sekstitallet. Kanskje er det likevel et språkprosjekt her jeg ikke ser, i hvert fall har jeg sans for følgende utsagn: «jeg [klarer] til slutt å riste av meg dyrehammen og språket gjenkjenner meg derfor som menneske».

Wergelandsk. Ut av kaos, enten det er språkets eller partiklens, oppstår det også ting til å more seg over, som disse nye artene med «konspiratoriske» navn: «sykepleierhai, oksehodehai, sitronhai».

Wardenær er utenfor vanlige målestokker. Det er noe wergelandsk over diktene. Ikke alltid i kvalitet, men i hvert fall i avspark. Måtte hun aldri få svar på om higgsboson-partikkelen finnes.

HENNING HOWLID WÆRP

Barnebok – skjønnlitteratur

UKE 14–17

1	Vigdis Hjorth <i>Jørgen + Anne er sant</i>	Cappelen Damm
2	Rick Riordan <i>Percy Jackson: Slaget om labyrinten</i>	Schibsted Forlag
3	Rick Riordan <i>Rampete Robin og Fotballfantomet</i>	Gyldendal
4	Jillian Harker <i>Glad i deg, mamma</i>	Spektrum
5	Gunilla Bergström <i>Albert tuller med tall</i>	Cappelen Damm
6	<i>Fotballmoro</i>	Spektrum
7	Jeff Kinney <i>En pingles dagbok: hundedager</i>	Gyldendal
8	Alyson Noël <i>Blå måne</i>	Kagge
9	Jo Nesbø <i>Doktor Proktor og verdens undergang. Kanskje.</i>	Aschehoug
10	Tor Åge Bringsværd <i>Karsten og Petra kler seg ut</i>	Cappelen Damm
11	Eric Carle <i>Den lille larven Aldrimett</i>	Gyldendal
12	Francesca Simon <i>Rampete Robin i skrekkens hus</i>	Gyldendal
13	Gunilla Bergström <i>Albert med styrke-sekken</i>	Cappelen Damm
14	Martin Widmark <i>Campingmysteriet</i>	Cappelen Damm
15	Alyson Noël <i>Skyggelandet</i>	Kagge

Boklisten er utarbeidet av Den norske Bokhandlerforening. Salgsstatistikk er hentet fra følgende bedrifter: Ark Bokhandel (102 butikker), Notabene (145 butikker), Norli (57 butikker), Libris (120 butikker), Fri Bokhandel (22 av 122 butikker), Tanum (14 butikker), Haugen Bok og Akademisk Kvarter. Bokdata fra Den norske Bokdatabasen AS. Listen utgis en gang i uken.